De vooroordelen voorbij?

Deelname van homoseksuelen en lesbiënnes aan de sport

verslag

Amsterdam, vrijdag 24 oktober 2003

Homosport Nederland

NOC*NSF

nisb

NCS

Verslag Expertmeeting
'De vooroordelen voorbij?'

Presentatie onderzoeksrapport Het gaat om de sport, door
dr. Jan Janssens van het Mulier Instituut 3

Werkgroep 1: de sportaanbieders 10

Werkgroep 2: de homosport(st)ers 12

Werkgroep 3: de overheid en bestuurders 14

Plenaire discussie, aanbevelingen en afsluiting 16

Presentatie stichting Homosport Nederland, door drs. Ben Baks 18

Bijlagen:

Aanbieding rapport aan de Tweede Kamer door de opdrachtgever,
de staatssecretaris van VWS 19

Gezamenlijke reactie Homosport Nederland, NISB en NCS 22

“Het gaat om de sport” - Een onderzoek naar sportdeelname van homoseksuele mannen en lesbische vrouwen
Presentatie door dr. Jan Janssens van het Mulier Instituut

Ter voorbereiding van deze presentatie heb ik mijn foto-albums doorgebladerd en het volgende plaatje voor u gescand.

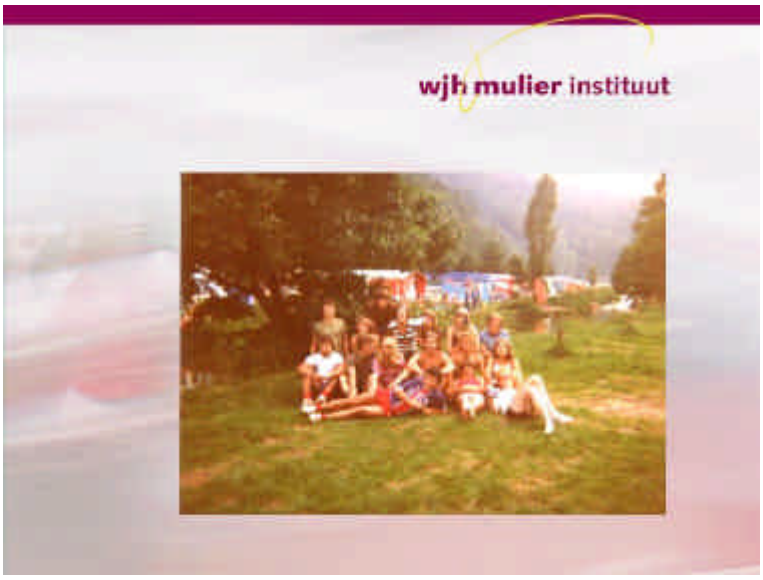

Martelange, zomer 1977. Ik was met een groep vrienden en vriendinnen op vakantie in de Belgische Ardennen. In mijn herinnering heeft het twee weken aan een stuk door geregend. Tussen de buien door is dit plaatje gemaakt. Als de foto u doet denken aan de foto van een sportteam, is dat helemaal niet zo gek, want wij kenden elkaar van en via de voetbalclub.

Het was een memorabele vakantie want ik kreeg daar vaste verkering met Ineke, mijn huidige echtgenote. Ineke voetbalde zelf niet, maar haar broertje wel. Ik zal u de details van ons verblijf op de sompige oevers van de Sûre besparen, maar wil u toch even enkele andere personen voorstellen.
Dit is een andere Jan, onze keeper. Hij had een kortstondige vakantieliefde met Henny, maar is later getrouwd met Luciënne die jeugdleidster was bij de club. De derde vakantieliefde hield langer stand. Anton en Mirjam woonden jarenlang samen. Anton is later getrouwd met Pauline. Die staat niet op de foto. Pauline was een hockeyvriendin van Angelique. Angelique en Peter knoopten een half jaar vóór deze vakantie in de Ardennen een relatie aan, tijdens een schaatsdag die de voetbalclub organiseerde. Op diezelfde dag borrelde ook een romance op tussen Leo en Corine. Beide relaties hebben standgehouden tot op de dag van vandaag. Ik zou zo nog even door kunnen gaan, want ook de anderen hebben bij of via de voetbalclub partners gevonden voor langere of kortere tijd.
Er moeten veel meer van dit soort foto’s zijn. Foto’s die illustreren dat sportverenigingen mensen bij elkaar brengen. Foto’s die het tastbare bewijs vormen van de stelling dat sportverenigingen fungeren als cement voor de samenleving. Uit ons onderzoek kwam in ieder geval naar voren dat vooral via verenigingen veel sporters nieuwe vrienden maken en aan de sport zelfs hun partner overhouden. Maar ook dat het vooral heterosporters zijn, die profiteren van de sociale functie die de sport vervult. Ik kom er straks op terug.

Ik ga nog even terug naar mijn voetbalclub. Mijn vrienden en ik waren erg actief in het vrijwilligerswerk binnen de club. Met enkele van de vrienden van de foto zat ik een aantal jaren later ook in het bestuur van de club. Het is uit die tijd dat ik me een discussie herinner over homoseksualiteit en sport. Wat daarvoor de aanleiding was, weet ik niet meer, maar ik kan me nog goed herinneren dat we ons, onder het genot van een hapje en een drankje, een keer de vraag hebben gesteld of er misschien ook homoseksuelen bij onze voetbalclub waren aangesloten. Een intrigerende vraag, vonden we. We hebben de ledenlijst erbij gepakt en zijn alle namen langs gelopen. Dat waren er wel een paar honderd. Hoewel we vrijwel iedereen persoonlijk kenden, konden we op die ledenlijst niemand aanwijzen die homoseksueel was.

Hoezeer we ook piekerden, we kwamen er niet uit. We vonden het ook eigenlijk wel gek. We kenden in onze familie, vanuit onze studie of vanuit onze werkkring wel homoseksuelen, maar bij de voetbalclub, dus niemand. We hebben ook gezocht naar een verklaring, maar kwamen er niet uit.

Deze kwestie is me altijd bezig blijven houden, en al heb ik in de loop der jaren mede dankzij de onderzoeksinspanningen van Gert Hekma en Judith Schuyf, wel meer inzicht verworven in deze materie, ik was oprecht verheugd dat we van VWS opdracht kregen om onderzoek te doen naar de sportdeelname van homoseksuele mannen en lesbische vrouwen.

Het was nog in de tijd van het paarse kabinet – ik denk dat het om een van zijn laatste beleidsdaden gaat – dat besloten werd om een kwantitatief onderzoek te laten doen dat inzicht verschaft in de sportdeelname en ervaringen van homoseksuele mannen en lesbische vrouwen.

De aanleiding hiervoor waren enerzijds verontrustende signalen uit kringen van homoseksuele sporters en anderzijds de mislukte pogingen om projecten op te zetten ter bevordering van de homo-emancipatie in de georganiseerde sport.

De resultaten zijn neergelegd in het rapport dat straks aan de staatssecretaris wordt overhandigd. Om de discussies in de workshops daarna te voeden, neem ik met u de belangrijkste bevindingen door.

Aan de methodologie van het onderzoek zal ik vanmiddag weinig woorden wijden. Hoewel daar veel interessants over te zeggen is, want eigenlijk is in Nederland nooit eerder op zo'n grote schaal onderzoek gedaan naar aspecten van de leefsituatie van homoseksuele mannen en lesbische vrouwen. Volgende week vrijdag wordt daarover in een expertmeeting met allerlei onderzoekers nader van gedachten gewisseld.

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van het *Capi@home panel*. Dit is een database van circa 25.000 huishoudens, ruim 60.000 personen, die via hun eigen (multimedia) pc aan allerlei vormen van onderzoek meewerken. Deze database is samengesteld door het NIPO.

Na een screening op seksuele voorkeur zijn daarbinnen ruim 1.400 niet-hetero respondenten van 18 jaar of ouder voor een sportdeelname onderzoek benaderd. Een even omvangrijke en op relevante achtergrondvariabelen gematchte groep hetero-respondenten is daaraan toegevoegd. Bijna driekwart van alle daarvoor benaderde personen heeft aan het sportdeelname onderzoek deelgenomen.

Bevindingen

Homo- en biseksuele mannen en vrouwen vormen een minderheid in de Nederlandse samenleving.

Ongeveer 95 procent van de bevolking is heteroseksueel. De percentages homo- en biseksuelen houden elkaar ongeveer in evenwicht. Er zijn drie keer zoveel homomannen als lesbische vrouwen.

Biseksuelen zijn over het geheel genomen meer op het andere dan op hetzelfde geslacht gericht en hebben vaker een heteroseksuele dan een homoseksuele of lesbische relatie. Veel biseksuelen leiden een heteroleven. Dat rechtvaardigt de toespitsing van de aandacht in het onderzoek op de categorieën homoseksuele mannen en lesbische vrouwen.

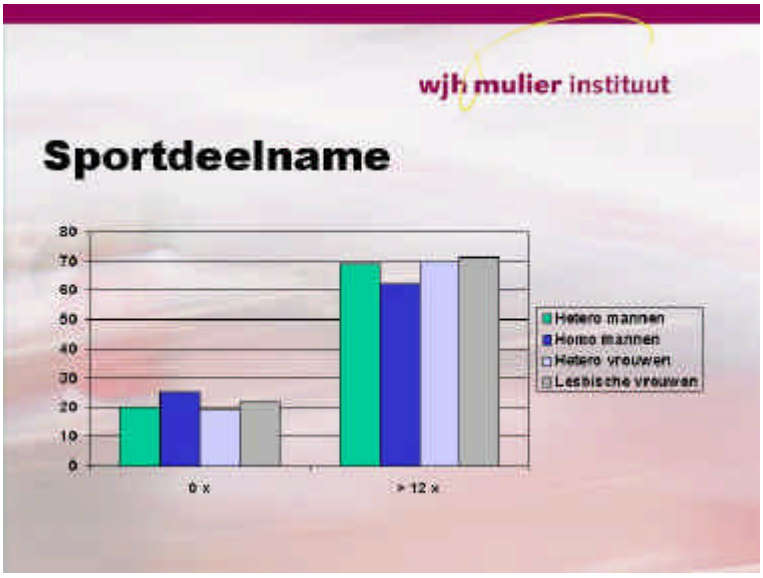

Homo- en biseksualiteit zijn nog altijd een taboe in de Nederlandse samenleving. Met name ook in de sport worden homo- en biseksuele voorkeuren verborgen gehouden. Eén op de drie homosporters en één op de tien lesbische sporters houdt de seksuele voorkeur juist in de sport ook het liefst verborgen.

Er zijn nauwelijks kwantitatieve verschillen in sportdeelname tussen homo- en heteroseksuele mannen en vrouwen.

De verschillen in sportdeelname tussen homo- en heteroseksuelen zijn klein. Meer dan driekwart van alle mannen en vrouwen heeft in het afgelopen jaar tenminste 12 keer gesport. Een keer per maand sporten, dat is niet zoveel, maar dat is de grens die in Europees verband wordt gehanteerd om de sporters en niet sporters van elkaar te onderscheiden.
Onder homomannen zijn iets minder sporters dan onder heteromannen. Lesbische vrouwen zijn in vergelijking tot heterovrouwen in iets grotere getale sportief actief. In beide gevallen gaat het om kleine, niet-significante verschillen.

Iets anders ligt dat bij de frequentie waarin gesport wordt. Homosporters komen iets vaker in actie dan heterosporters. Onder de mannen is het verschil ook hier niet significant, maar onder de vrouwen wel. Lesbische vrouwen die, naar Europese maatstaven gemeten, aan sport doen, doen dat duidelijk vaker dan hetero vrouwen (83 tegenover 62 keer per jaar).

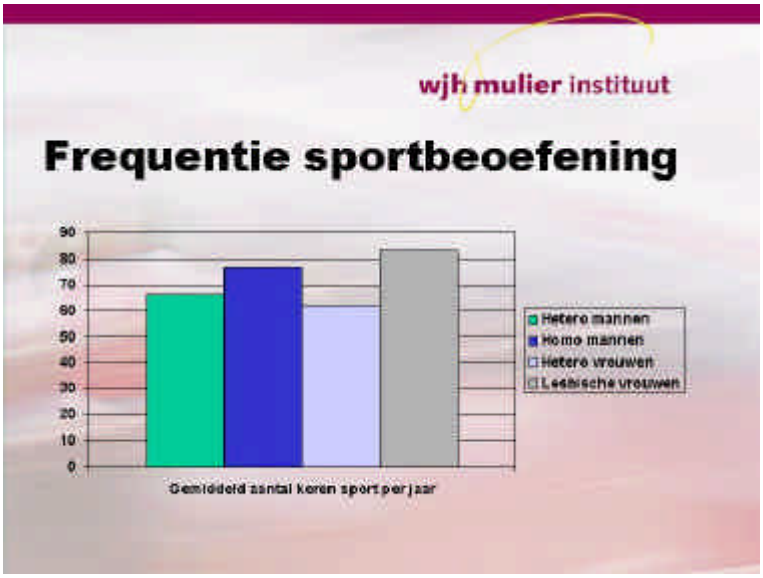

In kwalitatief opzicht zijn er grotere verschillen in sportdeelname tussen homo- en heteroseksuele mannen en vrouwen. Hun voorkeuren verschillen significant. Ze kiezen voor andere sporttakken en organisatieverbanden.

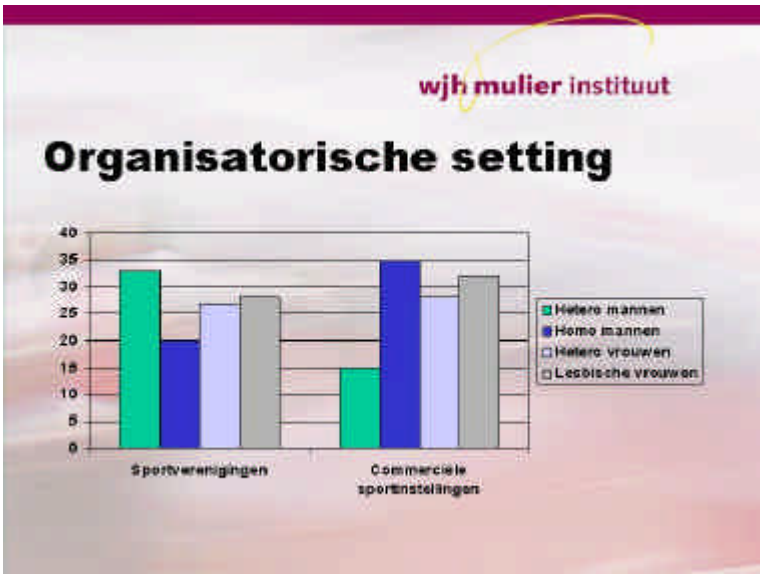

Homomannen sporten veel minder dan heteromannen in verenigingsverband, veel meer in commercieel verband. Lesbische vrouwen sporten ongeveer even vaak als heterovrouwen in verenigingsverband en iets vaker in commercieel verband.

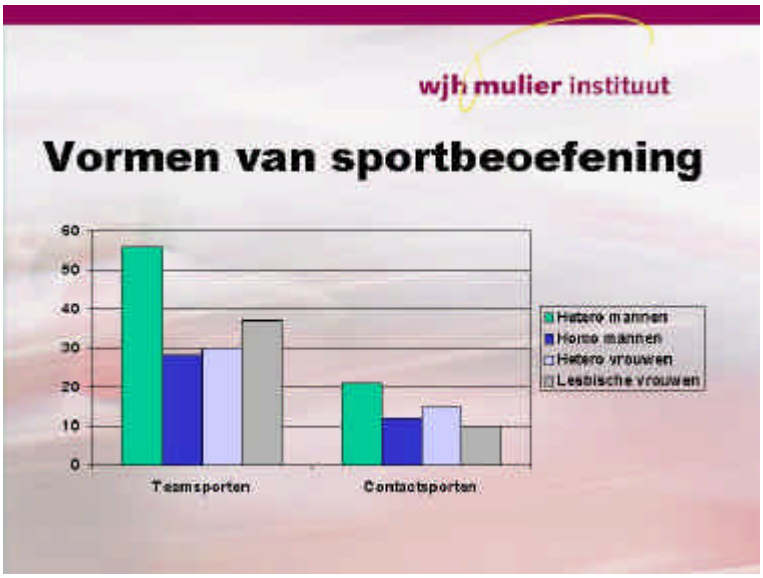

Homomannen doen veel minder dan heteromannen aan teamsporten en contactsporten en beoefenen vaker sporten die populair zijn onder vrouwen. Lesbische vrouwen daarentegen doen meer dan heterovrouwen aan teamsporten, minder aan contactsporten, en beoefenen veel vaker sporten die populair zijn onder heteromannen.

Fitness staat bij alle responsgroepen boven aan het lijstje van meest beoefende sporten, maar wordt vooral door homoseksuele mannen en lesbische vrouwen op grote schaal gedaan. Onder homomannen zijn ook aerobics en zwemmen relatief populair. Tussen lesbische en heteroseksuele vrouwen zijn de verschillen in sportkeuze kleiner dan tussen homomannen en heteromannen. Lesbische vrouwen zwemmen wat minder, zitten vaker op de (race)fiets en doen meer aan zogenaamde café-sporten (darts, biljart/pool).

Als we kijken naar takken van sport die ooit wel, maar nu niet meer beoefend worden, kan worden vastgesteld dat de sportuitval voor alle categorieën sporters de actuele sportvoorkeuren weerspiegelt. Het is niet zo dat men bepaalde takken van sport de rug toekeert en daarvoor een andere in de plaats stelt.

Ongeveer driekwart van alle sporters (homo en hetero) ziet zichzelf als (overwegend) recreatiesporter. Heteromannen en lesbische vrouwen kiezen iets vaker voor prestatiesport.

De motieven om te sporten zijn voor de verschillende categorieën sporters min of meer vergelijkbaar. Gezondheid en plezierbeleving zijn het belangrijkst. Maar sportieve prestaties, sociale contacten en plezier zijn voor heteromannen belangrijker dan voor homomannen, terwijl voor deze laatste categorie het uiterlijk belangrijker is (slanke lijn, gespierd bovenlijf). Voor lesbische vrouwen is presteren in de sport belangrijker dan voor heterovrouwen.

Het overgrote deel van de homoseksuele en lesbische sporters sport in algemeen verband. Een kleine minderheid kiest bewust voor sportbeoefening in eigen kring. Aan de aanwezigheid van andere sporters met dezelfde seksuele voorkeur wordt (ogenschijnlijk) weinig belang gehecht. Driekwart van alle homoseksuele en lesbische sporters zegt dat het niet uitmaakt met wie er wordt gesport: "Het gaat om de sport". De rest sport het liefst met andere homoseksuele c.q. lesbische sporters, of in gemengd gezelschap.

Maar de praktijk ziet er toch iets anders uit. In de praktijk sporten niettemin zeker vier van de tien homoseksuele en lesbische sporters ook, of zelfs overwegend, met andere homoseksuelen.

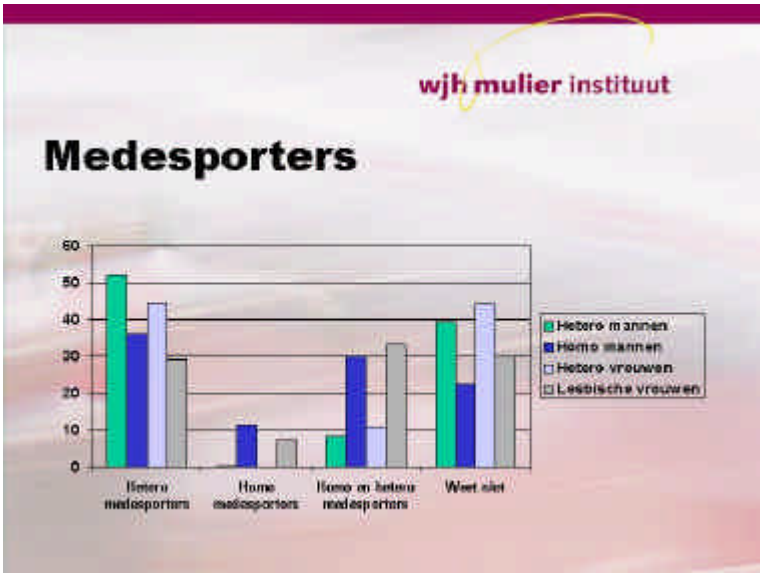

Iets minder dan vijf procent van alle homoseksuele en lesbische sporters is aangesloten bij een homo-lesbische sportclub of –groep. Ongeveer evenveel sporters hebben in de afgelopen twaalf maanden deelgenomen aan specifieke toernooien of evenementen voor deze doelgroep. Eveneens ongeveer vijf procent van de sporters zou wel in eigen kring willen sporten, maar mist daarvoor de mogelijkheden in de directe omgeving.

De keuze voor sporten in eigen kring is het resultaat van 'drang en dwang'. Enerzijds wil men graag sporten met gelijkgestemden. Anderzijds voelt men zich, onder andere door discriminatie, niet altijd thuis in de reguliere sport.

Ongeveer 15 procent van alle sportende homomannen en 6 procent van alle lesbische sporters heeft, naar eigen zeggen, ooit te maken gehad met homo-onvriendelijke opmerkingen, grappen en/of discriminatie op grond van seksuele voorkeur. In de meeste gevallen ging het om flauwe grappen.

Homoseksuele en lesbische sporters voelen zich minder dan heteroseksuele sporters betrokken bij hun sportclub of –groep.

Zij vervullen daarbinnen minder vaak vrijwilligersfuncties en doen daar minder vriendschappen en relaties op.

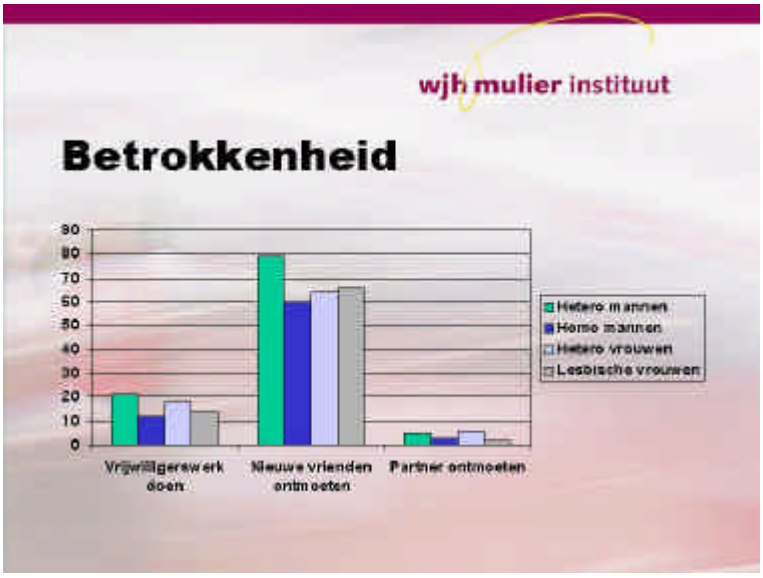

Veel heterosporters doen via de sport nieuwe vrienden op. Eén op de twintig heterosporters heeft aan de sport zelfs een vaste partner overgehouden. Voor homoseksuele mannen en lesbische vrouwen vervult de sport deze sociale functie in veel mindere mate. Dit hangt opnieuw vooral samen met het verband waarin wordt gesport. In de commerciële setting worden veel minder vriendschappen gesloten en relaties aangegaan.

Conclusies

Alles overziend kunnen de beleidsvragen snel en kort worden beantwoord:

- Homoseksuelen hebben als bevolkingscategorie géén achterstand in sportdeelname. Zij sporten niet minder dan heteroseksuelen.
- Ze hebben wel een eigen sportprofiel. Ze hebben ten dele andere sportvoorkeuren dan heteroseksuele mannen en vrouwen. Ze maken meer gebruik van het commerciële en minder van het traditionele sportaanbod.

Wanneer de sportdeelname van homo- en heteroseksuelen wordt vergeleken komen dus niet zozeer kwantitatieve alswel kwalitatieve verschillen aan het licht. Dat is toch wel verrassend.

Op grond van eerder onderzoek werd namelijk verondersteld dat met name homomannen minder aan sport zouden doen. Hoe is deze discrepantie te verklaren?

Mogelijk is het een kwestie van beeldvorming en stemt de werkelijkheid niet overeen met het beeld dat zich daarvan heeft ontwikkeld. Dat is niet uit te sluiten. Het stereotype beeld van de homoman is nu eenmaal niet dat van de fanatieke sporter. En het beeld van de sport wordt in belangrijke mate bepaald door de gang van zaken in de traditioneel georganiseerde verenigingssport, en juist daarin zijn homoseksuele mannen ondervertegenwoordigd.

Mogelijk is er in het verleden wel degelijk sprake geweest van een relatief lage sportdeelname onder homoseksuelen, maar is dat inmiddels een achterhaald gegeven. De sterke opmars van de commerciële sport is van recente datum en heeft een sportaanbod geschapen dat er eerder nog niet was en juist van dat sportaanbod wordt door homoseksuele mannen en vrouwen relatief veel gebruik gemaakt.

Ook een andere belangrijke vraag dringt zich op. Hoe moeten de waargenomen verschillen in sportdeelname worden gewaardeerd? In hoeverre is het problematisch dat homoseksuele mannen en lesbische vrouwen een ander sportprofiel hebben dan heteroseksuele mannen en

vrouwen? Het is verleidelijk om daar luchtig op te reageren. Wat maakt het uit wie waar welke sport beoefent? Het gaat toch om de sport?

Toch is er reden om hier ook weer niet al te gemakkelijk over heen te stappen. Het geeft te denken dat verschillende categorieën in de bevolking enigszins gescheiden van elkaar sporten. Niet alleen homoseksuele mannen en lesbische vrouwen hebben een eigen sportprofiel en -circuit. Ook allochtone mannen, vrouwen en kinderen maken in dit opzicht eigen keuzes. Om te sporten maken allochtonen relatief veel gebruik van het sportbuurtwerk en van de openbare ruimte (voetballen in parken en op pleinen), en ook zij sporten soms in categorale verbanden.

Beide minderheidsgroepen kiezen op basis van vrijwilligheid voor bepaalde takken van sport, organisatievormen en voorzieningen. Formele belemmeringen om in verenigingsverband te sporten ondervinden zij niet. Maar informele barrières zijn er wel degelijk. De toegankelijkheid van de (algemene) verenigingssport voor minderheidsgroepen is niet optimaal en krijgt daarom ook beleidsmatig aandacht.

In het verenigingsleven heerst een ongedwongen 'van-en-voor-leden' sfeer. Dat is de kracht, maar in zeker zin ook de zwakte van deze organisaties. Er bestaat onder de leden (nog altijd) een relatief grote betrokkenheid bij de organisatie. Er worden veel vriendschappen gesloten en zelfs duurzame relaties aangegaan. U heeft het eerder van een ervaringsdeskundige gehoord. Maar veel verenigingen hebben ook een eigen cultuur en een relatief gesloten karakter, waar minderheidsgroepen zich niet vanzelfsprekend in thuis voelen.
Er is daardoor sprake van in- en uitsluiting in de sport. In de meeste gevallen werkt dat mechanisme waarschijnlijk zo subtiel dat de betrokkenen zich het nauwelijks realiseren.
De dominante groep staat er eenvoudig niet bij stil dat zij een sfeer om zich heen schept waarin minderheidsgroepen zich minder goed thuis voelen. Minderheidsgroepen zoeken 'ontsnappingsroutes' zonder dat zij menen ergens voor te moeten vluchten.

Veel homoseksuele mannen en lesbische vrouwen, hebben in de sportscholen en fitnesscentra een omgeving gevonden waar zij kunnen sporten zonder op te gaan in een sociaal netwerk waarin de heteronorm vanzelfsprekend is. In de commerciële setting gaat het, veel sterker dan in het verenigingsleven, ook écht alleen om de sport.

Workshop 1
Sportaanbieders uit georganiseerd en commercieel verband

Gespreksleider: Marian ter Haar (NISB), Notulist: Vanessa Loendersloot (NOC*NSF)

De workshop wordt gestart met enkele vragen naar de bevindingen van de directeur van de Koninklijke Nederlandse Hockey Bond (KNHB), Johan Wakkie. De heer Wakkie heeft in zijn loopbaan op diverse niveaus te maken gehad met homoseksualiteit en de wijze waarop omgegaan werd met dit onderwerp. Het sportklimaat voor homo's wordt beïnvloed door de manier waarop wordt omgegaan met homoseksualiteit in de sport.

Allereerst het nationale team; in het Nederlands damesteam zitten al jaren lesbische speelsters. Het werd, door er openlijk over te praten met het team, geaccepteerd, zolang het maar niet ten koste ging van de wedstrijden. Het presteren in de sport stond hier voorop. Als iemand goed kan sporten is dat wat het profiel bepaalt; het is dan van ondergeschikt belang of je homoseksueel of lesbisch bent. Er werd door de deelnemers aan het gesprek gesuggereerd dat het belangrijk is dat het vrouwen waren. Het idee is dat het bij vrouwen (en ook in de breedtesport) makkelijker geaccepteerd wordt. Aanvullend geeft de heer Wakkie aan dat bij zijn weten in het herenteam geen homosporters zitten.
Op bestuurlijk verenigingsniveau is er over het algemeen sprake van acceptatie. Belangrijk in een vereniging is dat er openheid is. Dat geeft meer ruimte voor welke verschillen dan ook.
Op bestuurlijk bondsniveau was de ervaring anders. Een van de bestuursleden durfde pas aan te geven dat hij homo was, toen hij inmiddels uit het bestuur was getreden. Het bleek echter een opluchting voor alle betrokkenen toen hij ermee voor de dag kwam.

De deelnemers konden kiezen of ze het eens of oneens waren met de volgende stellingen:

1. "Het gaat om de sport", maar het dominante netwerk is in veel sportorganisaties veel belangrijker dan het spelletje.
2. "Het gaat om de sport": de seksuele voorkeur is hierop helemaal niet van invloed.
3. Homoseksuele mensen hebben de vereniging iets extra's te bieden aan tijd, gezelligheid en deskundigheid.
4. Het siert een sportbond richtlijnen te ontwikkelen om seksuele intimidatie tegen te gaan.
5. De sportbond die zijn nek uitsteekt door homo's extra te ondersteunen loopt het risico in de sport niet meer serieus genomen te worden.
6. Homo's kunnen beter in eigen kring sporten als ze hun homoseksualiteit niet onder stoelen of banken willen steken.
7. Mission-statement van sportbonden verdragen zich niet met uitsluiten van homoseksuele sporters.
8. Uit het onderzoek blijkt dat homo's in de sport zich minder inzetten als kader, bij een gewijzigde opstelling ten opzichte van homoseksuelen zal dit verbeteren.
9. Er is geen achterstelling van homo's in de sport dus er is geen beleidsprobleem.

Een aantal van deze stellingen zijn behandeld. Met name over de vijfde stelling is uitvoerig gediscussieerd en hierop aansluitend over stelling 2 en 9. Vooral de Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond (KNVB) kwam regelmatig naar voren in de discussie. Hiermee werd ook aangegeven dat er een verschil in acceptatie bestaat bij 'mannensporten' (zoals voetbal) en meer 'familiesporten' (zoals bijvoorbeeld hockey en korfbal). In familiesporten speelt een wat 'afwijkend' familielid wellicht niet zo sterk. Bij mannensporten zijn deze verhoudingen anders. Voetbal is bijvoorbeeld een sport waar homoseksuele sporters nog niet geaccepteerd worden. Kijk bijvoorbeeld naar de reactie van de Feyenoord-supporters op de roze keeperstrui of van

de Ajax-supporters op het roze overhemd van het clubtenue. Verder zijn er een aantal bekende sporter homo, maar zij durven hier niet voor uit te komen. De KNVB zou hier, net zoals de Engelse Football Association, aandacht aan kunnen besteden. De vraag is dan wel hoe je hier beleid op moet maken.

Belangrijkste uitkomst van de discussie was (ongeacht of het goed of fout was); er is geen bewustwording bij sportbonden over homosportdeelname, dus ogenschijnlijk geen probleem en daarom geen issue.

De volgende uitspraken worden voorgelegd aan alle aanwezigen tijdens de plenaire zitting:

- Geen bewustwording, dus geen probleem, dus voor de bonden geen issue.
- Bij familiesport meer kans op acceptatie
- Hoe meer vrouwen in de sport, hoe meer kans op acceptatie van verschillen.
- De vereniging is een weerspiegeling van de sociale omgeving.

Workshop 2
De homoseksuele en lesbische sportconsument

Gespreksleider: Ben Baks(stichting Homosport Nederland) , Notulist: Margriet Verdegaal (NCS)

De volgende stellingen worden de deelnemers voorgelegd.

1. het gesloten karakter van de georganiseerde sport maakt dat homo's zich er niet thuis voelen;
2. in een homo-sportvereniging voelen homo's zich vanzelfsprekend thuis, een voorwaarde om met plezier en op niveau te sporten;
3. in de fitness-branche is het eenvoudiger je te onttrekken aan de dominante cultuur, daarin gaat het, in tegenstelling tot de reguliere sport, ook echt om de sport;
4. "het gaat om de sport", maar het dominante netwerk is in veel sportorganisaties veel belangrijker dan het spelletje;
5. rolmodellen in de sport maken de drempel niet lager voor homo's in sportverenigingen;
6. het maken van een individueel statement tegen de dominante clubcultuur vanuit de vereniging is effectiever dan collectieve belangenbehartiging.

De deelnemers werd gevraagd om, door middel van het plakken van 3 groene en 3 rode stickers, per stelling aan te geven waar men het mee eens resp. mee oneens was. Vervolgens wordt de meest controversiële stelling behandeld.
Met stelling 6 waren 3 deelnemers het eens; 14 deelnemers bestreden deze stelling.
Besloten werd de volgende stelling als uitgangspunt voor de discussie te nemen:

Het maken van een individueel statement tegen de dominante clubcultuur vanuit de vereniging is effectiever dan collectieve belangenbehartiging.

Tijdens de korte voorstelronde werd iedereen de ruimte gegeven om, door middel van voorbeelden, hun keuze voor de stelling, toe te lichten. Dit resulteerde in de volgende voorbeelden:

- Met meer mensen bij elkaar kun je een beter statement maken dan wanneer je er alleen voor staat;
- "Laat je gezicht maar eens zien"; deelnemers aan een wedstrijd stoorden zich er aan dat 2 mannen elkaar, na het behalen van een overwinning, een zoen gaven.
- In Utrecht wordt in 2004 de organisatie van de Eurogames gekoppeld aan een jeugdwaterpolotoenooi;
- Kies een naam voor een homosportvereniging die niets verhullend is;
- Een homodanspaar heeft deelgenomen aan een danswedstrijd; dit kostte veel energie en moed, maar wèl een positief resultaat;
- Sluit de homosportvereniging aan bij een landelijke sportbond;
- Werk aan het verwerven van een kaderfunctie binnen de vereniging of landelijke sportorganisatie; dit kan een win-win situatie opleveren voor beide partijen;
- Vorm met homoseksuele bestuurders van andere/binnen sportorganisaties een eigen netwerk;
- Bij de KNZB zijn, vanwege de mogelijkheid tot internationale uitwisselingen, veel homozwemverenigingen aangesloten. Zij vormen een snel groeiende afdeling;
- Een vrouwelijk voetbalelftal is een collectief; acceptatie is groot
- De cirkel is rond als een heterosporter, die zich aanmeldt bij een homosportclub, doorstroomt naar een kaderfunctie (bestuurlijk of sporttechnisch).

Twee kritische noten worden naar voren gebracht:

- De sportbonden/georganiseerde sport maakt het zich gemakkelijk door afwezig te zijn tijdens deze middag; er zijn slechts 3 sportorganisaties aanwezig.
- De brief van het Ministerie van VWS aan de Tweede Kamer valt niet in goede aarde.

Er is nog heel veel te doen!!!!

De volgende uitspraken worden voorgelegd aan alle aanwezigen tijdens de plenaire zitting:

- Effectief statement tegen dominante club cultuur
- Homo's en lesbiënnes sluiten zich aan bij georganiseerde sport en verwerven daar kaderfuncties.
- Hetero's sluiten aan bij ho/le/bi clubs en stromen door in kader functies
- Homo/lesbische clubs voeren niet verhullende naam.

Homo/lesbische bobo's vormen eigen netwerk.

Workshop 3
Overheden en bestuur

Gespreksleider: Erik Lenselink (NOC*NSF), Notulist: Nanda van der Wiel (NCS)

De workshop begint met de volgende stellingen, die op een A2 papier zijn geschreven.

1. Het is een individuele keuze op welke wijze men aan sport wil doen; dit geldt zowel voor hetero- als homoseksuelen. De overheid moet zich dus niet bemoeien met voorkeuren van sporters.
2. Het feit, dat veel homoseksuele mannen en lesbische vrouwen in de sportomgeving niet openhartig over hun seksuele voorkeur zijn, suggereert dat het taboe rond seksuele voorkeur nog niet is doorbroken; de overheid heeft de taak om homoseksuelen actief te steunen totdat zij zich ook in de sport vrij voelen om zich te uiten.
3. Sportverenigingen en sportscholen zijn voorbeelden van particulier initiatief, die zelf met hun activiteiten en eigen doelgroep zorgen voor de grote variëteit in het sportaanbod. Overheidsbeleid gericht op verandering van de cultuur in de sportverenigingen (bijvoorbeeld met als doel de toegankelijkheid voor homoseksuelen te bevorderen), zal dit particuliere initiatief en de eigenheid van de sport schaden.
4. De lokale overheid heeft de taak de beschikbare sportvoorzieningen voor iedereen gelijkelijk toegankelijk te maken. In die rol moet ze sportverenigingen stimuleren om discriminatie tegen te gaan en tolerantie te bevorderen.

Ook hier werd aan de deelnemers gevraagd om bij binnenkomst drie groene en één rode sticker te plakken bij de bovengenoemde stellingen. Alle rode stickers werden geplakt op de stelling nummer drie. De overige stellingen kregen een groene sticker. Er is verder niet gediscussieerd over de stellingen, maar de stickering sprak voor zichzelf.

Alle aanwezigen kregen de gelegenheid om zich voor te stellen. Tijdens de voorstel ronde werd wel duidelijk dat niemand gelukkig was met de inhoud van de brief die de staatssecretaris als advies naar de Kamer heeft verstuurd. De tekst luidt als volgt 'homoseksuelen sporten nauwelijks minder dan hetero's'. Theo Straub (VWS vertegenwoordiger) had de brief voorgelezen tijdens de algemene inleiding en het openingswoord, hij was tevens deelnemer aan deze workshop.
Er kwam ook ongenoegen naar voren van iemand die de benoeming van de jeugd mist in het onderzoek dat er nu ligt. Hierop kon verder geen antwoord gegeven worden omdat het onderzoek op ouderen gericht was.

Erik Lenselink heeft als aftrap aan de groep de vraag gesteld: "Moet de overheid er iets aan doen en zo ja wat?" De overheid is in dit geval onderverdeeld in rijksoverheid en lokale overheid. Hij geeft aan dat uit de brief aan de Kamer blijkt dat er geen specifieke aandacht gegeven hoeft te worden aan homoseksuele sporters, omdat zij voldoende participeren in de sport. Er wordt in de brief niet gesproken over de tolerantie die homoseksuelen ondervinden of juist missen in sportverenigingen.

De algemene vraag luidt als volgt: Zijn er drempels binnen de georganiseerde sport die als intolerant en discriminerend worden ervaren? Als dat zo is, wat moet de georganiseerde sport er dan aan doen? En welke rol heeft de overheid dan om drempels weg te nemen?
Over deze algemene vraag is uitgebreid gediscussieerd. Er is een onderverdeling gemaakt in de uitspraken over de georganiseerde sport enerzijds en de rol die de overheid speelt anderzijds.

Uitspraken over de georganiseerde sport:

- Sportclubs worden gedomineerd door een wit hetero publiek. Door het standpunt dat geformuleerd is in de brief aan de Tweede Kamer blijft deze dominante informele barrière gewoon gehandhaafd;
- De sportvereniging heeft een gesloten cultuur;
- De danssport voelt zich door de georganiseerde sport in de steek gelaten. De same-sex paren worden niet geaccepteerd door de Nederlandse Algemene Danssport Bond;
- Voor de overheid vormt de sport het cement van de samenleving, maar blijkt dat in dit kader ook het geval te zijn?;
- Komt het vaak voor dat mensen in de sport uitgesloten worden?.

De rol van de overheid:

- Is de acceptatie van homoseksuelen alleen een probleem van de sport of is het ook een breder maatschappelijk probleem?
- Dit kabinet zegt eigenlijk: "Met de emancipatie van homoseksuelen in de sport hoeven we niet zoveel meer te doen". Je ziet dat nu vertaald naar alle minderheidsgroeperingen in de sport. De sport krijgt over het geheel minder geld. Sport als middel krijgt een andere plek in de samenleving, doordat de overheid vasthoudt aan de bezuinigingen in de sport.
- Welke functie heeft de overheid eigenlijk nog als de sport zoveel gekort wordt?.
- Algemeen was de stemming dat sport wel degelijk een functie heeft in de maatschappij en dat sport goed gebruikt kan worden als middel tegen discriminatie en intolerantie. Het is zorgwekkend dat er minder in de sportvereniging wordt gesport. Of vindt de overheid dat geen probleem?
- De emancipatie van homoseksuelen zou in een breder kader geplaatst moeten worden, waaronder ook vrouwen en allochtonen. Toch is de algemene stemming dat de emancipatie van homoseksuelen wel op zichzelf staand bekeken moet worden.
- Het instrument dat gekozen moeten worden is kadervorming. In de kaderopleiding moet aandacht geschonken worden aan het thema homoseksualiteit, zodat er een signalerende en een emancipatorische functie komt te liggen bij het kader dat voor de groep staat ligt. En dat is een rol voor de overheid.

Algemene opmerkingen:

- De homo-organisaties willen graag zien dat de sportbonden niet kijken naar homoseksualiteit en sport als een half leeg glas maar als een half vol glas. Dus vanuit een positieve grondhouding daadwerkelijk de problematiek aanpakken en een actieve rol spelen.
- Homoseksualiteit binnen sportverenigingen is nog steeds een probleem. Niet zozeer kwantitatief als wel kwalitatief. De overheid kan hier iets aan doen en het instrument kan de kaderopleidingen zijn.
- Gerdi Verbeet (PvdA Tweede Kamerlid met portefeuille sport) wil zich in de Tweede Kamer sterk maken voor een goede weergave van het rapport en niet voor de eenzijdige weergave die in de brief aan de Kamer naar voren komt. Er is wel degelijk veel te doen op het gebied van tolerantie voor en emancipatie van homoseksuelen in de georganiseerde sport.

De volgende uitspraken worden voorgelegd aan alle aanwezigen tijdens de plenaire zitting:

- Nog steeds een probleem, niet kwantitatief maar kwalitatief
- Meer onderzoek nodig
- Overheid moet richting sport
- Kaderopleidingen zijn een geschikt instrument

Plenaire discussie, aanbevelingen en afsluiting

De sportaanbieders

In de plenaire bijeenkomst wordt de aanbeveling gedaan homo/lebsische bondsbestuurders en andere kaderleden van homo/lesbische sportorganisaties informeel bij een te roepen. Uitwisselen van ervaringen en vooral het vraagstuk van 'hoe verder het aanbod van de reguliere sport toegankelijk houden/maken voor homo's en lebiënnes?' zou in zo'n bijeenkomst centraal moeten staan.

Gezien de grote afwezigheid van sportorganisaties wordt alom aangenomen dat er geen interesse is bij de meeste sportbonden. En de bonden die intern wél met het thema wat doen, zouden die 'goede praktijkvoorbeelden' vooral beter moeten uitventen! Goede praktijkvoorbeelden bij KNZB en NCS worden genoemd. Motief ledenwinst en ledenbehoud is daarbij niet zonder belang. De desinteresse wordt ook gevoed doordat het vraagstuk niet herkenbaar (genoeg) wordt 'neergezet' voor bestuurders.

Ook wordt de suggestie gedaan het rapport aan Erica Terpstra aan te bieden op een NOC*NSF ledenvergadering. Motief agendabouw/-setting. Tevens goede gelegenheid voor NOC*NSF om haar constructieve betrokkenheid met het thema (sinds Gay Games Amsterdam 1998) nog eens voor het voetlicht te brengen.

Het onderwerp, hoe serieus ook, is misschien te smal om door sportaanbieders opgepakt te worden. Daarom zou het onderwerp in breder of aansprekender verband geplaatst moeten worden. Zoals bijvoorbeeld: 'normen en waarden', 'Dialoog en sport, 'hoe overkom ik belemmeringen in de sportbeoefening bij angsten als homofobie en xenofobie?', 'hoe omgaan met lesbische partners binnen team?'. Vooral in de beginfase zouden de aan de sportaanbieders gevraagde activiteiten op dit onderwerp vooral eenvoudig moeten zijn en simpel uit te voeren.

De homo/lesbische sportconsumenten

Aanvullend op de feedback uit de workshop wordt de suggestie gedaan bij het ontwikkelen van vervolgactiviteiten en beleid de focus vooral te richten op 'kansen' (en niet alleen 'problemen').

De politiek, bestuurders, overheden

Aanvullend op de feedback uit de derde workshop wordt de tevredenheid over het onderzoeksrapport gedeeld met de andere deelnemers. Maar ontevreden is men over de begeleidende brief van de staatssecretaris aan de Tweede Kamer. Betreurt wordt dat de staatssecretaris deze expertmeeting niet eerst heeft willen afwachten. Het aanwezige Tweede Kamerlid mevrouw Verbeet zal bij de begrotingsbehandeling van VWS aandacht besteden aan het onderwerp.

Aan de verschillen tussen deelname aan georganiseerde/club sport en de commerciële sport kunnen praktische redenen maar ook reële uitsluitingsmechanismen ten grondslag liggen. Over het laatste maken aanwezigen zich zorgen. Belangrijk is het antwoord op de vraag "Of de sport(st)er écht ongehinderd kan sporten?'. Zulke vraag verdient zeker onderzoek.

Tenslotte wordt ook aandacht gevraagd voor de bestaande opleidingstrajecten, de ALO's en CIOSen. Hoe kan het thema in die belangrijke sportkringen een plaats krijgen?

De dagvoorzitter, Judith Schuijf dankt de deelnemers voor hun actieve bijdrage en constructieve ideeën voor vervolgstappen.

Presentatie stichting Homosport Nederland, door drs. Ben Baks

Voordat u van een welverdiend kopje koffie of thee kunt genieten, wil ik graag als voorzitter van de stichting GISAH mede namens de aanwezige bestuursleden voor de laatste keer onder de naam GISAH, een paar minuten van uw tijd vragen.

Waarschijnlijk weet u dat GISAH de afgelopen 15 jaar met verschillende activiteiten aandacht heeft de positie van de naar schatting 250.000 homosporters in ons land.
Aandacht voor het klimaat in de reguliere sportwereld dat niet altijd even positief was en soms nog steeds is voor homosport(st)ers.
Velen kennen de voorbeelden van vervelende en soms als geintje bedoelde opmerkingen in het team, onder de douche. Maar ook het negeren. Doodzwijgen, het gevoel hebben niet welkom te zijn. Door pesten en treiteren en homofobe reacties komen nog voor.
Gert Hekma heeft daarover, alweer 10 jaar geleden, een zeer interessant en helaas nog steeds actueel rapport geschreven. Wij vinden dat sportverenigingen en sportorganisaties verantwoordelijk zijn en aangesproken moeten kunnen worden op een klimaat binnen hun vereniging of bond waar hetero's, homo's en lesbiënnes zónder gezeur maar mét veel plezier samen moeten kunnen sporten en zich thuis kunnen voelen

En gelukkig zijn er best verbeteringen op dat terrein te melden. Zonder anderen tekort te willen doen, Ik verwijs bijvoorbeeld naar de actieve rol van de homo/lesbische zwemverenigingen binnen de KNZB. En de inspanningen van de NCS. En we weten ook dat het niet allemaal koek en ei in sportland. Het onderzoek van het Mulier instituut heeft dat zojuist nog onderstreept. En ik ben er zeker van dat in de drie workshops zojuist ook nog wel de nodige verbeteringen zullen zijn voorgesteld.

Een belangenorganisatie voor homoseksuele en lesbische sporters blijft onverminderd nodig. Niet omdat dit gezegd wordt door de voorzitter van die organisatie. Een organisatie die het sporten in homo/lesbisch verband stimuleert, maar ook continu de reguliere sport en anderen aanspreekt op hun verantwoordelijkheid, houdt ons allen scherp en is goed voor de sport.

De expertmeeting van vandaag markeert een -voor GISAH- belangrijk moment. Na jaren van onderzoeken en andere activiteiten wil GISAH haar brandpunt richten op meer concrete ondersteuning. adviezen en belangenbehartiging Onze doelen blijven hetzelfde, de middelen die we gebruiken zullen veranderen, minder papieren discussies en onderzoeken. Praktisch, concreet, dicht bij de sporter en de georganiseerde sport: dat zijn de sleutelwoorden van onze nieuwe organisatie.

Laten we direct een praktisch punt aansnijden: onze naam. Vanaf het begin, alweer zoveel jaar geleden, waren er mensen die "stichting Gay Integration through Sports and Activities Holland" eigenlijk wat aan de lange kant vonden. Ze hadden best gelijk, en ik moet zeggen dat we zelf alleen de afkorting GISAH gebruikten. We willen de nieuwe werkwijze die ik u zojuist heb aangestipt onderstrepen met een nieuwe naam: stichting Homosport Nederland, u zag die naam zojuist op onze nieuwe banners. Net zo concreet en helder, als onze werkwijze.

Het wordt tijd dat ik u laat pauzeren voordat we verder gaan met de Expertmeeting. Ik wil u uitnodigen achterin de zaal koffie of thee te halen. U treft daar, als geheugen-steuntje, ook gebakjes aan met onze nieuwe naam. Ik wens u nog een prettige pauze en een productieve middag!

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Aan de voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Ons kenmerk	Inlichtingen bij	Doorkiesnummer	Den Haag
S/P&K-2419316			
Onderwerp		Bijlage(n)	Uw brief
Onderzoek naar sportparticipatie van homoseksuele mannen en lesbische vrouwen		1	

Het kabinet heeft in 2001 een nota uitgebracht over het homo-emancipatiebeleid. [1] Daarin wordt een onderzoek aangekondigd naar sportdeelname van homoseksuele mannen en lesbische vrouwen. Dit onderzoek moest ontbrekende gegevens over de positie van homoseksuelen in de sport boven tafel krijgen; deze gegevens kunnen de verschillende partijen in de sport helpen het belang van homo-emancipatiebeleid te bepalen en hiervan zonodig concreet werk te maken.

Het onderzoek is uitgevoerd door het WJH Mulier Instituut en onlangs afgerond. [2] Graag bied ik u hierbij het onderzoeksrapport met de titel ‘Het gaat om de sport’ aan. Tevens geef ik u mijn standpunt over de onderzoeksresultaten.

Homoseksuelen sporten nauwelijks minder dan hetero’s

Eerder onderzoek op het terrein van homo-emancipatie en -participatie was kleinschalig, niet-representatief en beschrijvend van aard. Het onderhavige onderzoek wilde met vragenlijsten juist zoveel mogelijk kwantitatieve en betrouwbare gegevens boven tafel krijgen. Zo zijn 24.000 mensen gevraagd naar hun seksuele voorkeur, andere achtergrondkenmerken - als leeftijd, opleiding, welstandsniveau en spreiding over het land – en de mate van openheid over de seksuele voorkeur in verschillende situaties. De homo- en biseksuelen uit deze groep en een gematchte steekproef van heteroseksuelen zijn vervolgens gevraagd naar hun sport-participatie, sportvoorkeur, of men georganiseerd sport of niet en de motieven om aan sport te doen.

De gegevens bevestigen het beeld van een stedelijke concentratie van homoseksuelen en van hun gemiddeld hogere opleidings- en welstandsniveau in vergelijking met heteroseksuelen, dat uit eerdere onderzoekingen naar voren komt.

[1] ‘Paars over roze’, 13 februari 2001 (Tweede Kamer, 27017, nummer 2)
[2] Het onderzoeksrapport is tijdens de viering van het derde lustrum van de Stichting Homosport Nederland (voorheen GISAH) op 24 oktober gepresenteerd

Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG
Telefoon (070) 340 79 11
Fax (070) 340 78 34

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX DEN HAAG

Correspondentie uitsluitend richten aan het postadres met vermelding van de datum en het kenmerk van deze brief.

Internetadres:
www.minvws.nl

Daarentegen worden de conclusies uit eerder onderzoek weerlegd en blijkt nu, dat de sportparticipatie van homoseksuelen kwantitatief nauwelijks afwijkt van die van heteroseksuelen. Zo doet 63 procent van de homomannen regelmatig aan sport, tegenover 69 procent van de heteromannen. Bij vrouwen ligt het zelfs omgekeerd: meer lesbische vrouwen (72 procent) doen aan sport dan heteroseksuele vrouwen (70 procent). Verder blijkt dat homoseksuele en lesbische sporters gemiddeld meer uren sporten dan heteroseksuele sporters. De verschillen in sportdeelname worden nauwelijks verklaard door de seksuele voorkeur, maar grotendeels door de verschillen in (gemiddelde) leeftijd, opleiding en welstand tussen homo- en heteroseksuelen.

Nog een paar conclusies uit het onderzoek:

- Homoseksuele en lesbische sporters geven de voorkeur aan andere sportdisciplines dan hetero's van hetzelfde geslacht. Het meest opvallend is, dat zowel teamsporten als contactsporten minder populair zijn bij homomannen. Hoewel lesbiennes ook minder aan contactsporten doen dan heteroseksuele vrouwen, beoefenen zij daarentegen wel meer teamsporten.

- De keuze voor het organisatorisch verband, waarin men de sport beoefent, verschilt nogal. Het meest opvallend zijn de verschillen tussen homoseksuele en heteroseksuele mannen. Homoseksuele mannen kiezen veel vaker voor het commerciële sportaanbod en aanzienlijk minder voor de traditionele sportverenigingen. Bij de vrouwen zijn deze verschillen minder groot. Lesbische vrouwen kiezen iets meer dan heteroseksuele vrouwen voor sportbeoefening in georganiseerd verband. In ongeorganiseerd verband sporten lesbische vrouwen opvallend vaak alleen.

- Iets minder dan vijf procent van de homoseksuele en lesbische sporters is aangesloten bij categorale "roze" sportorganisaties. Een vergelijkbaar percentage geeft aan, graag in eigen kring te willen sporten maar daarvoor in de directe omgeving geen mogelijkheid te hebben.

Nog weinig openheid over homoseksuele geaardheid

Wat de gevonden verschillen verklaart, kan uit het onderzoek niet met zekerheid worden afgeleid. Homo- en heteroseksuelen hebben veelal dezelfde motieven om aan sport te doen en waarderen dezelfde aspecten van de sport. Het onderzoek laat wel duidelijk zien dat veel homoseksuelen en biseksuelen in de sport – evenals in andere maatschappelijke sectoren – niet erg openhartig zijn over hun seksuele voorkeur.

Ongeveer de helft van de sportende homomannen en ruim 40 procent van de lesbische sporters zegt dat in de sfeer van vrijetijd/sport niemand of (slechts) enkele personen op de hoogte zijn van hun seksuele voorkeur.

Mogelijk ervaart men dit zelf niet als een probleem: driekwart van alle homoseksuele en lesbische sporters geeft immers aan, dat het hen niet uitmaakt met wie zij sporten. Het feit dat één op de drie homosporters en één op de tien lesbische sporters bewust tracht de eigen seksuele geaardheid in de sport verborgen te houden, doet echter anders vermoeden.

Ondanks deze terughoudendheid meldt toch ongeveer 15 procent van alle homomannen en 6 procent van alle lesbische sporters dat zij in de sport te maken hebben gehad met homo-onvriendelijke opmerkingen, grappen en/of discriminatie op grond van seksuele voorkeur.

Geen specifiek beleid meer nodig; wel alert blijven op (wegnemen) drempels

Ik ben blij met de conclusie uit het onderzoek dat homoseksuelen bijna evenveel sporten als heteroseksuelen. Daarmee is het doel van het beleid van de rijksoverheid gerealiseerd om de sportparticipatie van homoseksuelen te bevorderen. Ik acht daarom specifiek beleid van de rijksoverheid gericht op homoseksuelen in de sport niet langer noodzakelijk.
Wel is het van belang om alert te blijven op discriminerend of kwetsend gedrag en de drempels weg te nemen die homoseksuelen, maar ook andere bevolkingsgroepen, ervaren wanneer zij aan sport willen doen.

De sportsector dient een veilige en verdraagzame omgeving te creëren waarin homoseksuelen, net als ieder ander, de tak van sport kunnen kiezen die het meest bij hun mogelijkheden en behoeften past. Dit sluit ook aan bij de initiatieven die in de afgelopen jaren vanuit de rijksoverheid, met de sport zelf, zijn ondersteund om het belang van waarden als tolerantie, sportiviteit en respect in de sport te onderstrepen en discriminatie in al haar aspecten tegen te gaan.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

drs. Clémence Ross-van Dorp

PERSBERICHT

Haarlem/Amsterdam, 28 oktober 2003

Georganiseerde sport laat kansen liggen; door het 'incrowd' karakter van sportverenigingen wijken homosport(st)ers (gedwongen) uit naar commerciële sportsector. Ontoereikend sportaanbod voor 1 op de 10 homo's die willen sporten in eigen homosportverband.

Verder houdt één op de drie homosporters en één op de tien lesbische sporters de seksuele voorkeur geheim bij de eigen sportvereniging. Deze en andere conclusies kunnen worden getrokken uit het onderzoek "Het gaat om de sport". Het rapport, gemaakt door het W.J.H. Mulier Instituut in opdracht van VWS, is op 27 oktober aan de Tweede Kamer aangeboden.

Georganiseerde sport laat kansen liggen!
Teleurstellend was de belangstelling vanuit de georganiseerde sport voor de presentatie van het onderzoeksrapport. Slechts de Nederlands Culturele Sportbond, Hockeybond en Krachtsport/Fitness Federatie toonden belangstelling. De afwezigheid van de andere sportorganisaties onderstreept het taboe dat volgens het rapport rust op het onderwerp homoseksualiteit en sport. Terwijl de groep homosport(st)ers die gewoon voor hun seksuele voorkeur uit (durven) komen als maar groter wordt.

Meedoen; ieder neemt zijn eigen verantwoordelijkheid
De expertmeeting van 24 oktober jl. heeft een aantal concrete acties opgeleverd, waarbij niet alleen Homosport Nederland aan zet is. Een nadrukkelijk appél aan alle betrokken partijen om hun steentje bij te dragen om het onderwerp homosport op de agenda te krijgen. Een aantal concrete acties: uitbouwen van een informeel netwerk van homosport(st)ers en homoseksuele sportbestuurders, jaarlijks een vervolg op deze expertmeeting, bewustmaking binnen sportopleidingen en kadertrainingen. Stichting Homosport Nederland vind dat iedereen zijn steentje moet bijdragen in het verder toegankelijker maken van de sport. Daarbij zal ook overleg gevoerd moeten worden met anderen: sportbonden, koepels en overheden.

Reactie van VWS stelt teleur
Teleurstellend is de reactie van het ministerie van VWS op het rapport. Niet vanwege de positieve uitkomst dat homo's praktisch evenveel sporten als hetero's! Teleurstellend omdat de staatssecretaris van VWS in haar reactie aan de Tweede Kamer zij slechts kijkt naar de gelijkenissen tussen homo- en heterosport(st) ers. Maar niet naar de tekortkomingen en het ontbreken van openheid in grote delen van de georganiseerde sport. De staatssecretaris baseert haar beslissing dus op een smal criterium. En gaat onvoldoende in op (1) dat zoveel sporters anno 2003 nog steeds hun seksuele voorkeur geheim (moeten) houden (2) het voor homosport(st)ers vaak afgesloten karakter van de sportclubs en (3) de wijk die homosport(st)ers nemen naar het commerciële sportcircuit.

Ook Gerdi Verbeet, Kamerlid voor de PvdA en aanwezig bij de Expertmeeting, is teleurgesteld in de opstelling van de staatssecretaris en zal haar in het begrotingsoverleg van 24 november hierop aanspreken.

Een uitgebreide toelichting op de Expertmeeting van 24 oktober 2003 kunt u vinden op onze website: www.homosport.info/regulieresport/expertmeeting.html

Over de stichting Homosport Nederland

De stichting Homosport Nederland is vanaf 1989 de landelijke belangenorganisatie voor homoseksuele, lesbische en biseksuele sport(st)ers in Nederland. Sinds 2002 is de stichting Homosport Nederland erkend door de sportkoepel NOC*NSF als buitengewoon lid. Homosport Nederland is verder aangesloten bij de European Gay & Lesbian Sport Federation. De stichting heeft verschillende projecten met steun van het ministerie van VWS uitgevoerd. De missie van de stichting Homosport Nederland is de 'reguliere' sportwereld zó te veranderen dat iedereen bij zijn/haar eigen sportvereniging gewoon uit de kast kan komen (of kan blijven), zonder een stroom van vervelende grapjes onder de douche of op het veld, zonder ouders die geen homo/lesbo trainers wensen of andere homofobe reacties.

Informatie voor de redactie (niet voor publicatie):

Wilt u meer informatie? Neem dan met ons contact op:

Stichting Homosport Nederland
Mano Fabistas, bestuurslid communicatie
Telefoon 020-683 5252 ('s avonds)
Mobiel 06-517 867 62
E-mail mano@homosport.info

Nederlandse Culturele Sportbond
Fred Peters, staffunctionaris breedtesport en marketing
Telefoon 020-636 3061 (overdag)
Mobiel 06-510.041.73
E-mail f.peters@sport4all.nl

Nederlandse Culturele Sportbond
Nanda van der Wiel, Coördinator sportontwikkeling
Telefoon 020-636 3061
E-mail n.v.d.wiel@sport4all.nl

Het onderzoeksrapport 'Het gaat om de sport' is
een uitgave van Arko Sports Media en kan worden
besteld via de website van het NOC*NSF:
www.sport.nl/boek.php3?hfdid=1075

Auteurs: Jan Janssens, Agnes Elling, Janine van Kalmthout
Prijs: € 22,95 (incl. BTW)
ISBN: 90 77072 41 1

Uitgave: februari 2004 - stichting Homosport Nederland, Haarlem
Voor meer informatie over homo/lesbische sport, kijk op www.homosport.info
Deze publicatie is mede mogelijk gemaakt met een financiële bijdrage van het ministerie van VWS en tot stand gekomen dankzij de medewerking van NOC*NSF, NISB en NCS.